

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ROHMAN

VÅR
Nr.

I D U N

KHASANA

Hudcrème

det oförgängliga!

Den som är angelägen om att omsorgsfullt sköta sina fingernaglar bör använda Dr. Albersheim's *Darupan* för nagelvård.

D.Fouse.

Förträffligt intill den allra sista resten!

Parfym
Fickpuder
Puderpapper
Talkpuder
Hudcrème
Tvål
Hårvatten
Toillettevatten
Eau de Cologne
Brillant
Badsålt

Khasana hudcrème är så god, så uppfriskande, men samtidigt så fint parfymrad med det oförgängliga Khasana, att alla damer använder den till dess att den allra sista resten är förbrukad.

Vi skulle gärna se, att även Ni använde Khasana hudcrème och funne Eder väl därav. Den skyddar mot de råa värvindarna och bevarar Eder hud mjuk hur mycket den än blir utsatt för luften.

Ni bör alltid ha en extra tub på lager. De flesta damer köpa alltid två tuber för att aldrig vara utan Khasana hudcrème.

Om Ni ännu icke har använt Khasana hudcrème, gör redan i dag ett försök. Eder hud kommer att må väl därav. Så gott som varje affär i branschen har den på lager.

DR. M. ALBERSHEIM, Frankfurt a. M.
Fabrik för finare parfym

En vårnatt

Det var en natt med en oändlig rymd.
 Det var den första natt, man var student.
 På blåa gator gick man än och drev
 i ljuvlig trötthet och i rolös lycka.
 På parkens gångar hade lönnen fällt
 sitt gula stoft, och bakom planken lyste
 all fruktträdsblommens ogripbara vihet.
 I denna doft var humlan redan vaknen,
 och ljuset, som gled fram på morgonskyar,
 ur lövens tystnad väckte fågelsången.
 Då solen skingrade den gråa luften
 stod man vid ån och såg på strömmens virolar.
 Ur skummet steg ett muntert brus, en klang
 av molnfri sommar och av molnfri lust.

Och det kom många vårar i ens liv,
 då himlar vidgades och nätter väckte
 en trolsk musik ur sällan rörda strängar.
 Men denna natt kom aldrig mer tillbaka.
 Så nära var man aldrig vårens själ
 som denna natt, då luftens lätta ande,
 då Ariel rörde vid en blomvit mössa.

Gunnar Mascoll Silfverstolpe.

Var hon vackrare när jag var ung?

NÄR JAG FICK ER FRÅGA, GICK jag in till min hustru med den, men jag gjorde om den litet. Var han vackrare i din ungdom? sade jag.

— Vilken han? sade min hustru. Menar du Anders de Wahl eller Hans Maj:t Konungen?

— Jag menar mannen i allmänhet.

— Jaså han. För mig finns ingen man i allmänhet. Och för ingen annan kvinna heller.

— Då är det annat för oss män. För oss finns alla kvinnor och dessutom en.

— Eller två.

— Aldrig.

— Nå, de där alla kvinnorna och dessutom en äro de lika vackra som i din ungdom?

— Absolut. Kvinnan är för mig det enda evigt oföränderliga. Är det inte också din mening om mannen?

Min hustru fick plötsligt något annat att göra.

Hasse Z.

Alla vackra flickor äro vackra. Det har jag alltid tyckt och det tycker jag fortfarande.

Inte kan några århundraden — och då naturligtvis ännu mindre några decennier

Var hon vackrare när Ni var ung, var Er ungdoms skönhetsideal bättre än den nya generationens? är en kanske farlig — men vad är inte farligt om våren! — fråga, som Idun ställt till några på olika områden kända män, vilka ha tillfälle till jämförelse mellan två generationer. I olika spirituella och ridderliga tonarter höres jämförelsen tolkas.

— rubba det oomkullrunkeliga faktum att kvinnan är skapelsens mästerverk och den verkliga ljuspunkten i den ofullkomliga värld som Gud Fader totade ihop på sju dagar.

»Snödroppen» är lika vacker som Venus från Milo och Zorns kullor lika vackra som Rubens' »Leukippos döttrar». Jag frånsär här från alla konstnärliga jämförelser och håller mig uteslutande till modellernas nakna skönhet.

Om nu fodralet och infattningen skall kunna förändra en ädelstens utseende, så får jag bekänna att jag, liksom de flesta män, låter modet inverka på smaken. Lika säkert som en dam i snörliv och turnyr i våra dagar skulle verka enbart komisk, lika säkert är det att den dam som i min ungdom vågat uppträda i korta kjolar, shinglat hår och sminkade läppar absolut gjort en »succès de rire».

Den dag då jag ej längre tycker att »hon» är vacker, då först skall jag känna mig gammal.

Hjalmar Meissner.

När man ser sin ungdoms kärlek, så bli ögonen på den, som ser, aldrig äldre utan man ser henne lika vacker som hon själv var i sin ungdoms vår.

Daniel Fallström.

Om kvinnorna voro vackrare i min ungdom?

Naturligtvis. Men bara så till vida, att man alltid tycker, att blomstren i ens egen ungdoms hage voro de fagraste. Annars har nog varje tidsperiods kvinnor sin charme. Även nutidens, som jag finner också vara vackra plantor i vår Herres örtagård.

En kvinna är vad mannen gör henne till. Vacker eller ful? Det beror på vems ögon som se. Vi söner av mödrar dyrka ju henne ändå.

Herm. Seldener.

Jag har aldrig sett någon vackrare kvinna — på scenen åtminstone — än Pauline Brunius i Geraldys nya pjäs på Svenska teatern. Hon är underbar! Man erfar inför henne samma känsla av ren och intensiv njutning som alltid framför det fulländade.

Från äldre tider minns jag fru Kolemene, född grevinna Chapka ryska legationssekreterarens maka som den vackraste kvinna jag kan erinra mig. Och så får man ju inte glömma Anna Norrie och vi unga studenter svärmade för samt och synnerligen där vi sutto på Vasateatern och beundrade hennes visserligen inte klassiskt fulländade men magnifika fägring. Det vore också orättvist att i ett kvinnogalleri av skönheter från förr glömma grevinnan Stephanie von Platen, vars charm inte bara inskränkte sig till det granna yppiga håret, som i så hög grad tjusade hennes samtid.

Ja det var den tiden då skönhetsidealet beträffande kvinnodräkten följde andra linjer, då man bar turnyr och ballongärmar. Krinolinen var redan något förflutet i min ungdom. Jag minns att jag använde min mammas sista krinolin plus en avskalad julgran till ett indianskt wigwam på Stafsund.

Moderna ha förändrats och kvinnans utseende likaså — till det bättre, det kan

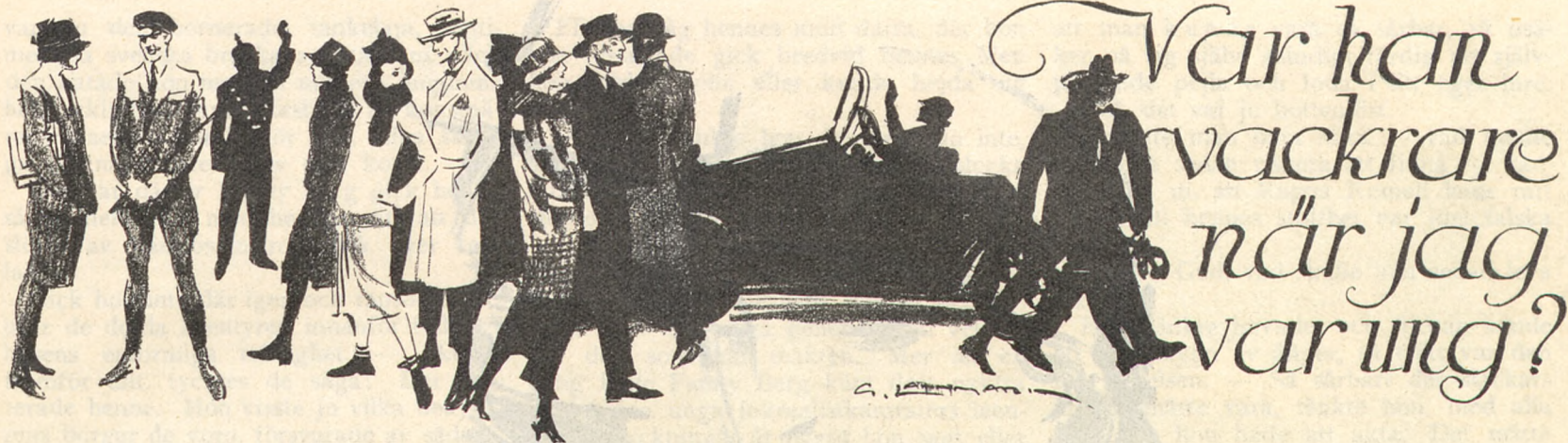
(Forts. sid. 12.)

En skönhet, som tog Stockholm med storm på 90-talet: Teresina Tua.

En modern ung dam, slank och shinglad. Foto: Jensen.

Var han vackrare när jag var ung?

OM FRÅGAN GÄLLER HJALMAR måste jag erkänna att han var betydligt vackrare att se på när jag var ung. I gengäld tycker jag att hans karaktär har blivit vackrare med åren.

Om frågan däremot gäller »han» såsom exponent för det manliga släktet så förefaller det mig som om han undergått en märkbar förändring till det bättre. Den odrägliga snobbtypen är försvunnen och den fasliga »preussische-leutnant»-kopian är ej längre på modet. Med kraftig reservation för den feminina jazzgossen, är den unge mannen nu för tiden särdeles sympatisk, artig och väluppfostrad och han luktar inte så mycket punschnumera som förr i världen. Förlitande mig på den bekväma undflykten »ingen regel utan undantag» förklarar jag härmed att i mitt tycke »han» är vackrare nu än när jag var ung.

Men, som sagt, jag räknar naturligtvis Hjalmar till de lysande undantagen.

Emma Meissner.

Om Han var vackrare? Det tror jag knappast. Eller om typen är en annan än förut? Det är den säkert, och vår tids man, slätrakad och sportspänstig, är ju mycket tilltalande. Något visst manligt skönhetsideal tror jag aldrig jag har haft — riktig fulhet har jag dock haft svårt att uppskatta. Men eljes är det andra egenskaper, som bidraga till att upphöja

Damerna — ja, de äro ju ännu och evigt unga, men minnas dock olika manliga ideal, varför frågan även går till dem, om han var vackrare i deras ungdom. Och här får man höra några sanningens ord både om punschdoft och ridderlighet i deras svar.

Honom till ideal. Bland alla andra utomordentliga egenskaper, som smycka skapelsens herre sedan urminnes tider, har jag alltid tyckt mycket om ridderlighet. Den är så klädsam och förtjusande att anträffa. Och som det idealiska böra vara ouppnåeligt eller åtminstone svåruppnåeligt för att riktigt omstrålas av sin gloria, tror jag att jag härmed utnämner Den Ridderlige Mannen till ideal.

Alice Nordin.

Var han vackrare när jag var ung? Nej, långt därifrån! Min vän har aldrig varit så fager, frisk, hurtig och intagande som just nu.

Alice Tegnér.

»I min ungdom var Gladstone för många den manliga idealet både hos oss och i sitt eget land, inte minst för De Geerska ministärens män, till vilka min far, H. W. Bredberg, hörde. Nu kan man kanske tvista om statsmannabegåvningen hos Englands »grand old man» men aldrig om hans starka idealitet. Något av denna idealitet och tillika en ljus, nästan naiv tro på att mänskligheten skulle gå framåt — om inte med varje dag, så åtminstone med varje generation — präglade min far och hans vänner liksom också min man. Han förblev livet ut idealist. Det är i mina ögon något av det vackraste man kan säga om en människa.

Men blir »han» identisk med den modärne unge mannen, så är nog inte idealist det riktiga omdömet. »Att se verkligheten, sådan den är» har blivit hans motto, men nog praktiserar han det ofta genom att se den mörkare och fulare än den är. Och detta förtager honom inte sällan lusten att sätta in sin kraft på att omskapa den och göra den bättre. Från min synpunkt är denna bristande idealitet ett minus — låt vara att hans yttre betydligt vunnit på idrotten och — åtminstone under kristiden — knappare diet.

Mina Bredberg-Carlsson.

Om han någonsin varit vackrare än nu? — det har jag knappast tänkt på.

Ty det har aldrig, absolut aldrig varit det sköna i mannens yttre, som avlockat mig beundran. De »vackra löjtnanterna», de »granna karlarna» ha ej intresserat mig — ens i tonåren. Det var det karakteristiska, till och med det »fult» karakteristiska, som alltid slog an på mig. Detta gällde väl först och främst ansiktet. Vad figuren beträffar, ha nog alla unga haft samma smak som nu. Växten bör vara smärt och spänstig. Det var den också före våra dagar hos de unga, normalt skapade männen av medel- och överklass. Vad som nu förtiden frapperar mig är, att den unga arbetarens gestalt fått en helt annan resning än jag kan minnas, att den hade omkring sekelskiftet. Man möter ju ofta enkla arbetare eller hela grupper sådana, vilka ha lika bra figur som löjtnanterna förr i världen. Detta är naturligt nog sportens förtjänst. Unga män av alla samhällslager — icke blott de socialt benådade — ha fått en fysisk medvetenhet, som måste komma framtidssläktet till godo, även ur estetisk synpunkt.

För att återgå till helhetsbegreppet mannens skönhet, tycks det mig omöjligt att jämföra då med nu, eftersom man själv åldrats och därför inte kan se på de unga männen med känslor, som motsvara ungdomens. Våra ideal åldras i kapp med oss själva och för närvarande är ett grånat hår, ögon som titta djupt och skarpt,

(Forts. sid. 12.)

Den unge mannen av i dag.
Foto Jensen.

90-talets löjtnant i John Forsells person.

BRUDKLÄDNINGEN

Av ANNA LENNAH ELGSTRÖM

FRU IRENE PALMKVIST KOM NED på gatan med en tom torgkorg i handen, på väg till saluhallen för att proviantera sitt pensionat.

Var det var beläget gör just detsamma. I den trakten äro alla gator så lika att det rent av är svårt att hitta där — breda rännor av gråsten, löpande över och bredvid varandra med militärisk regelbundenhet ut i en hed, där exercis pågår och kommandorop ljuda dagen lång.

Från dess vidder viner vinden genom stenrännorna, kall även på sommaren, ty stadsdelen ligger i nordanskugga, och så isande om vintern, att själva gatläggningen tyckes blåna av köld.

Även det passar bra till traktens stämning av asketisk pliktmässighet, dess stränga air av att ignorera allt utom sin egen något bleka och trådslitna gentilitet.

Fru Irene bildade en pittoresk kontrast till den, där hon vaggade fram med sin oförbrännliga typ av åldrad zigenarskönhet, svartmuskig, med tydlig mustach och livliga, bruna ögon, spelande över allt under den röda hatten.

Så långt hon såg knappast en människa eller ens en papperslapp på de renopade trottoarerna. Befolkningen var borta och slogs för brödet i andra delar av staden — små löntagare, kontors- och butiksanställda, idel aktningvärt medelklassfolk, som mestadels sett bättre dagar. Först vid sextiden strömmade de hem igen. Och det var också den enda tid stadsdelen verkligen levde — innan de hunnit förskansa sig bakom de gråa tvilling- och bryllinghusens förbehållsamma fasader, i vars skydd man kunde frysa och svälta så mycket man ville i tyst anständighet.

Vad La Violette tänkt på som lagt sin raffinerade lyxaffär i en sådan trakt, var svårt att säga. Men där lyste dess fönster, likt en ö av exotism i grånaden, en

jublande färgklick, vilken nästan hördes i tystnaden. Fru Irene Palmkvist drogs oemotståndligt till den likt malen till ljuset.

Därinne böljade siden och guldtyger likt floder av sol- och månnsken över den svarta sammetsbakgrunden. Långa, gröna jadekedjor och gula bärnstenshalsband brukade slingra omkring där, likt skimrande ormar mellan små skrin av filigran och lysande glasflaskor med vätskor i alla regnbågens färger.

I mitten satt alltid en liten blå Buddha av lapis lazuli och smålog gåtfullt ned i en flat, svart skål, där en enda lotusblomma flöt omkring.

Men i dag var allt det vanliga krimskramset borta. I stället för lotusblomman glödde en knippa levande rosor, likt en hyllningsgård vid foten av den vita skepnad, vilken skimrade mot den svarta sammetsbakgrunden, lik en klassisk kvinnostaty i sina långa, böljande draperier.

Sløjans skira moln över det böjda huvudet med orangeblommorna gav något skyggt jungfruligt åt synen, ett skimmer av romantik — den gamla dåraktiga kvinnodrömmen om sagan som blir verklighet — äventyrets brusande vin, den bävande lyckliga skrällen hos den rövade, det vidunderliga uppvaknandet i en ny värld.

Hade La Violettes ägare verkligen varit den humorist hans val av läge, tycktes ange, borde han tittat ut bakom sina sammetsdraperier just nu. Ty det återspeglades allt i det härjade, väderbitna kvinnoansiktet, upplyft och stilla högtidligt likt ett barns.

*

Under tiden gick Fanny Berg ett par kvarter därifrån och talade om henne med en annan av hennes pensionärer, en ung målarinna vid namn Ragna Romell.

De voro grannar på vinden i huset, där

de bodde och borde alltså oftare fått sällskap till matstället. Men med de mycket ungas och mycket ärelystnas självbevarelse-drift undvek den unga målarinnan henne oftast tydligt nog.

— Liket ett dåligt omen, tänkte Fanny Berg vemodigt.

Ty hade hon inte själv en gång kommit till Stockholm, lika desperat mager och hungrig, lika besluten att besegra världen eller dö.

Hon hade lika litet besekrat den som dött.

Men inte heller hade den besekrat henne — hur det än kunde se ut.

I hennes ungdom hade någon sagt om henne att när hon var ledsen och nere, behövde hon bara betala 3 öre för att gå igenom Brunkebergstunneln och komma ut igen helt styrkt och tröstad av detta romantiska äventyr.

Det var sant ännu. Inte ens 25 år i ett så bekymmerfullt yrke som den »fria» journalistens hade lyckats få bukt med hennes barnsliga aptit på livets glans och mystik.

Figurligt talat vandrade hon alltid ut och in genom Brunkebergstunneln, glödande av anspråkslöst, opersonligt intresse för saker, vilka tråkade ut alla andra.

Som t. ex. denna dagliga promenad mellan de gråa huslängorna utefter ödsligt ekande gator. Man gick mellan raderna av klara, blinda fönster, liksom hypnotiserad av deras högdragna stirrande, gick och gick in i ett nirvana av respektabilitet.

Ragna Romell avskydde den. Hon längtade efter den dag, hennes ekonomi skulle tillåta henne att emigrera till andra, litet dyrare men mera levande trakter.

Den här var ju som en grav, en grav för döda själar. Ju fortare man lade glaslock över den och förvandlade den till museum, ju bättre för Sverige. Ty här

var ju den bornerade, tankelata, sentimentala svenska brackans rätta hem. Och den hatade hon med en modern ungdoms hela saklighets furia, förstärkt av konstnärrens klarögdade förakt för alla, vilka skygga för nakenheten i liv som konst.

Det var därför Fanny Berg gick henne så på nerverna, med hennes sätt att dra slöjor av känslösam romantik över fula fakta.

Gick hon inte där igen och rapsodierade över de dolda äventyren innanför tvillinghusens enformiga tråkighet. — Skenet framför allt, tycktes de säga! Det irriterade henne. Hon visste ju vilka bekymrens borgar de voro, försvarade av sådana där överansträngda, utjäktade människor som fru Palmkvist.

Ragna Romell betraktade henne från sidan, hennes luggslitna kläder, hennes böjda, oansenliga gestalt och ödmjukt vänliga ansikte, glödande av entusiasm — mätte henne från topp till tå med ögon vilka brännande sade: O Gud, att bli sådan!

Fanny Berg kände blicken och försökte ivrigt att försvara sin livssyn — ja, mer än så, kände hon vagt, själva hennes existensberättigande tycktes det där ögonkastet ju ha betvivlat.

— Hon visste, sade hon hårdnackat, hur svårt de hade. Hon tyckte det var stiltigt, ståtligt, ja, riktigt heroiskt av dem att hålla så god min.

— Tänk t. ex. på fru Palmkvist! Hon beundrade henne. I hennes kläder skulle hon aldrig själv kunnat visa samma glada uppsyn. Som Calais i drottning Elisabeths hjärta skulle Hyran alltid stått ingraverad i hennes. Men t. o. m. i går på sista kvartalsdagen och efter att — det visste Fanny — ha fått ultimatum om hyran — hade hon ändå kunnat skratta så att hon kiknade, då vedkarln berättade historier för henne i köket.

Ragna Romell hade buttert lyssnat på hennes svada. Fru Palmkvist var en av de tanklösaste, lataste, odugligaste kvinnor, som någonsin förstört det ena företaget efter det andra, vänliga människor hjälpt henne till. Och alla de sorger hon skröt med voro till största delen självförvållade. Varför gifta sig — den ena gången efter den andra med odugliga män och sätta massor av barn till världen, när man inte kunde sörja för dem? Fem av barnen hade också dött för henne — till hennes utsägliga förtvivlan, ty hon älskade dem ju likt en tigrinna sina ungar. Men ändå var det hon som genom sitt slary och sin vanvård orsakat åtminstone ett pars död!

Och nu skulle hon göras till hjältinga, hennes och hennes gelikars snobbistiska månhet om skenet kanoniserats till hjältemod!

Sinnet rann på Ragna, hon kände plötsligt en grym lust att ge igen, så att det raspade i nerverna någon gång på Fanny Berg också:

— Nå, sade hon brutalt, vedkarln är ju hennes älskare, så hennes munterhet i går var nog ingen yttring av något esoteriskt hjältemod! Tar ni saker och ting litet enklare, kommer ni sanningen närmare. Om det inte nödvändigt skall vara så där uppstyltat och förvridet allting förstås!

— Floskulöst — sentimentalt — falskt och oäkta! Hon sade det inte, men Fanny hörde det underförstått.

Flickan såg hennes mun darra, där hon tyst lyssnande gick bredvid henne. Men hon varken ville eller kunde hejda sig längre.

— Fjolla tänkte hon, begriper du inte, att det är en ren välgärning att plocka falskheten av dig, röja undan litet dunster och dimmor från din väg!

— Jag vet och hon vet inte, gick Fanny Berg och viskade för sig själv.

Men det lindrade inte svedan mycket. Huru litet den unga generationen vet, är det den som har makten. Mer än en gång hade Fanny Berg känt dess nyktra kyla i sina unga journalistkamraters leende axelryckningar åt något hon sagt eller gjort. Hon hade frusit i plötslig ensamhet, innan hon lyckats glömma den igen i sin egen lilla varmt upplysta värld av dolda, oväntade hjärtevärdar i enkla, trohjärtade ting.

Men nu var det som om hon inte kunde få igen dotren snabbt nog, som om en kall vind hotat att sopa henne med sig ut i fientligheten, ut på sopbacken. Med alla de små ljus hon förgyllt livet med, så att det trots allt varit festligt och stolt.

Hon försökte låta bli att hata flickan Romell, där hon buttert stretade fram bredvid henne på sina höga ben. Hon höll händerna manhaftigt i sin korta, gråa lammskinnsjackas fickor. Hennes svarta pagehår slängde om hennes bleka kinder under den gröna filthatten, som hon dragit så långt fram i pannan att Fanny Berg inte såg mer än konturerna av en flickaktigt fräsch haka och en ironisk mun.

— Så säker på sig själv och på att hon hade rätt, hon såg ut, tänkte Fanny Berg bittert — så övermodig och kallblodig, som blott en modern ungdom i en sådans klara, enkla värld av ambition och gåpåareanda kunde vara!

Hon visste förstås inte vad hon gjort, vilka björnar hon väckt! Inte kunde hon begripa, hur det kändes för en annan, uppvuxen bland så många flera subtiliteter och halvtoner i ett religiöst 80-talshem, där självrannsakan var en daglig vana. Hon förmådde nog inte ens fatta

att man kunde vara så sårbar, så osäker på sig själv, ständigt färdig att självplågande pejla och loda i sitt eget inre. Och det var ju bottenlöst.

Begynte man bara söka — vad kunde man inte sedan riskera att finna — kanske t. o. m. att Ragna Romell hade rätt — att all hennes stolthet var idel falska juveler?

Men, o Gud, vad skulle hon sedan leva för!

Hon sänkte huvudet och flickan kände ett litet stygn av ånger, så trött var den lilla rörelsen. — Så sårbart det stackars kräket måste vara, tänkte hon, med alla illusioner hon hade att akta. Det måtte vara som att gå omkring med ägg i munnen.

Det kändes skönt att höra till en generation, som ville se vägen klar. Även om den slutade i en avgrund? Ljöd en oväntad röst inom henne, den lilla röst, vilken ibland om nätterna brukade viska i hennes hjärta, tills det blev kallt och matt av ångest. — Ja, svarade hon den bistert. Tusen gånger bättre en öppen, oförfärad blick ned i den avgrunden — och så ett språng till botten — än de gamlas och knäcktas fega strutstaktik.

Hon skulle velat säga det till det böjda huvudet bredvid sig. Men i samma ögonblick veko de om ett hörn och Fanny höjde åter nacken. Det var för att kasta en ängslig blick på en av de många runda, vita urtavlor, som prickade gatuperspektivet.

Överhuvud taget spelade klockan en större roll i denna trakt än någon annorstädes i staden. Tornurets stora, blänkande öga blängde ned från kyrkokupolen med ett så stelt förebrående uttryck, som visste det med sig, att det dominerade hela församlingen. Ingen tycktes heller kunna gå förbi det utan att ge det en sådan ängslig blick som Fannys nyss — slavens på sin herre.

Hon blev helt förfärad över hur mycket det var — hon hade en intervju i andra ändan av staden en timme senare och lunch att äta först.

I detsamma upptäckte hon, att den person, vilken just nu borde vara hemma och laga deras lunch, i stället stod som fastväxt vid ett butiksfönster. Det var otroligt men inte att misstaga sig på! Ingen annan i hela trakten bar sin hatt i en sådan djärv vinkel över ett så rufsigt gråsvart hår eller hade en så översvallande figur, inklämd i en promenaddräkt av en så säregen högblå färg.

Fru Palmkvist stod där och bet på ett trasigt handskfinger, så försjunken i drömmar, att hon varken hörde eller såg, då hennes bägge pensionärer kommo upp bakom henne.

Fanny Berg öppnade just munnen för att vredgad tala om vad hon tänkte om att en av klockans mest livegna slavar, bar sig åt som en fri och ledig människa.

Men hon hejdade sig lika snabbt. Hon hade fått se vad den gamla, grå, utfattiga människan stod där och stirrade på!

Nog begrep hon, hur komiskt det var och att Ragna Romell måste hålla muffen för munnen för att inte brista ut i skratt.

Men det var rörande också — så att — men det var naturligtvis för att hon ännu var upprörd — hon nästan ville gråta.

Nyss då flickan talade om pensionatvär-

(Forts. sid. 16.)

Framför skyltfönstret.

Djingis-Kan.

Av

Albert Engström.

PLÖTSLIGT — MITT I NATTEN — vaknar ett minne från min barndom. Jag har för länge sedan släckt lampan och ligger och smider ränker. Men nu måste jag stiga upp och sätta mig vid skrivbordet.

På en av de högsta punkterna i Småländska höglandet låg en gård, som jag alltid skall minnas, därför att jag fick klättra i körsbärsträden där och störta mig in i krusbärsbuskarna. Den låg på en bergklint, högt över all nejden omkring. De blåa skogarna darrade i soldiset, linjerna böljade, och en och annan vit kyrka blänkte till i det obeskrivliga landskapet. Djupt nedanför gården låg en sjö, en liten fjällsjö utan tillopp, men en bäck sökte sig ut därifrån genom en smal skreva med lodräta väggar klädda med drypande mossor. Och bakom gården låg en underlig mosse med martallar och dvärgbjörk, trambär, odon och getpors.

Sjöns namn var Ägirsgöl, stundom förvanskad till Egersjö. Där hade bonden ett skepp, ty så kallades i min barndom alla ekor i norra Småland. Från den båten ljustrade han ål och fångade kräftor. Han var icke obekant med tekniken för tjäderskytte med bloss och han hade skjutit de två sista vargarne, som gjorde trakten osäker. Nu började han bli gammal. Ingen dräng hade han, men två åldrande pigor. Hans hustru låg till sängs sedan tjugu år. Hon var lam utom i armarne och munnen. Man berättade, att hon i sin ungdom haft något att skaffa med gamle baron, som besatt traktens enda herrgård. Denna förbindelse hade gjort henne högfärdig och sannerligen vilade det icke ett visst friherrligt skimmer över henne, där hon låg i kammaren, ren och fin och vit och något fet.

Man sade, att det egentligen var hon, som skötte gården och detta med järnhand. Stundom när det var sommar och vädret var vackert, lät hon sig bäras ut på tunet och sattes i en gammal gungstol med ett bord bredvid sig. På det bordet hade hon Arndts Andliga skattkammare, Fäderneslandet, en snusdosa och en skål havresoppa. Det kunde hända, att jag på mina strövtåg med enbåge och farliga sylpilar kom in på gården, hälst i körsbärstiden. Och hon uppmanade mig att klättra och äta, bara jag inte bröt sönder grenar.

Ibland såg jag bonden, hennes man.

Vanligen kom han med bössa och väska. Men jag hörde dem aldrig tala med varandra. Barn hade de, men de voro alla i Amerika. Man påstod att de voro mormoner, något förfärligt mystiskt och lockande skräckfullt för min unga hjärna.

Hon kunde väl vara omkring 70 år. Hon hade inga tänder utan hällde in maten någonstans mellan hakan och näsan. Levde mest av havresoppa och kaffe, om det kunde kallas kaffe, ty det bestod av korn och cikoria. Men det var gott och doftade så, att jag än kan påminna mig dess bouquet —

Vid den tiden gick en våg av religiositet genom ängden. Människorna blevo metodister och sjöngo Sankeys sånger och kommo i en ekstas som mycket liknade lapparnas liikutuksia. Och en läsarpräst uppträdde och förkunnade ordet. Han var en välgödd vacker man med svart hår och amerikanskt helskäg, som blänkte av flott, ty han fick de fetaste bitarna av slakten, drack grädde och åt talg och predikade blundande och sjöng bedärande melodier. Han åstadkom en verklig väckelse i församlingen och statskyrkan måste maka åt sig, ty dess representant i socknen var en förfallen individ,

som drack Eau de Cologne litervis. Två gånger i veckan reste han in till stan och hämtade ett halvt dussin flaskor och steg raglande av tåget. Och ändå blev han icke avsatt. Han var en intelligent man, men förfallen. Jag skall aldrig glömma den gången jag frågade honom om en dansk psalm, den vackraste jag vet, som började:

"Det er saa dejligt at følges at
for to, der gerne vil sammen være"

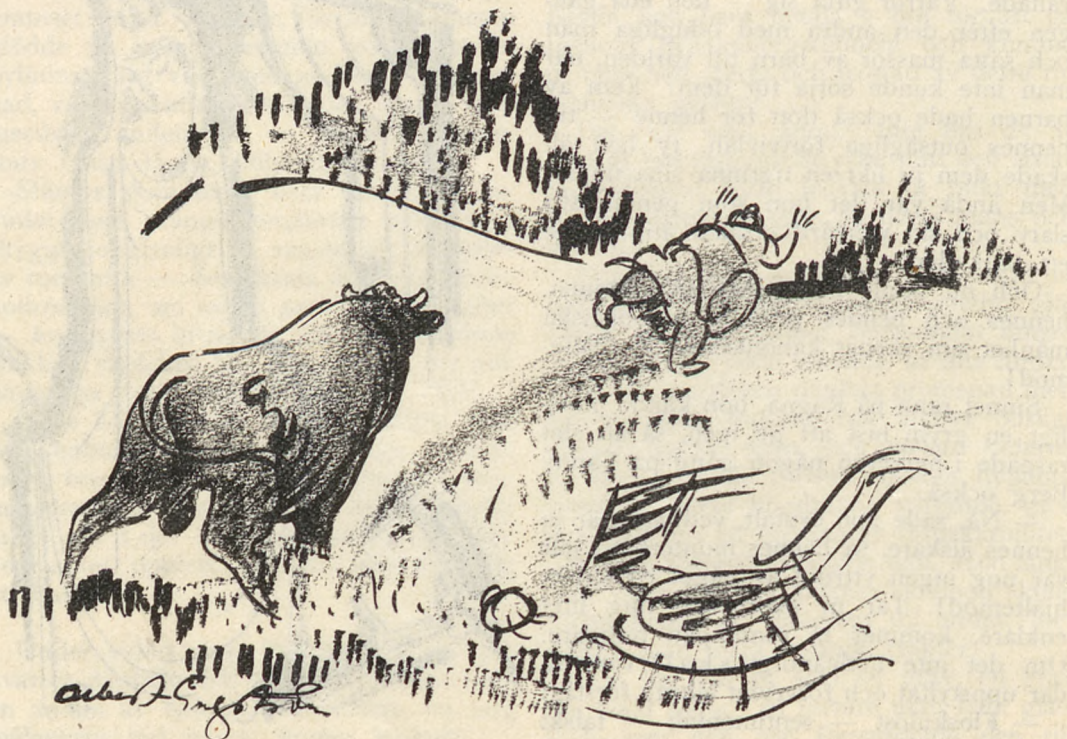
Jag ville ha reda på fortsättningen och han svarade: — Jag kommer bara ihåg en dansk psalm, min lille gosse, och den är:

"Jeg vil ha öl,
Jeg vil ha öl,
Jeg vil ha gamle Carlsbergs öl!"

Min far, en gammaldags lutheran, körde ut prästen.

Emellertid blev gumman i Ägirsgöl metodist och hos henne höll läsarprästen till, ty där fick han mat, fet mat och kaffe! Han satt vid hennes säng, och strök henne över händerna och talade med sin lockande och sonora stämma. Hennes man höll sig allt mera borta med bössan och började slarva med jordbruket.

Men en vacker dag hände något högst sensationellt. Läsarprästen hade gjort en dumhet. En flicka i kyrkbyn hade kommit i olycka för hans skull, och han fick en kväll fruktansvärt mycket stryk av några pojkar. Han samlade ihop rästerna av sin syndiga kropp, satte den i en tredjeklasskupé och försvann från trakten för alltid.

Mor Britt-Majas — jag har ju glömt säga vad hon hette — désillusion blev förfärlig. Hon slängde både Arndt och Sankeys sånger och började bli elak. Till slut behärskade hon icke endast gårdsbruket utan hela socknen. Hon låg där lam och eländig men med spelande ögon i sängen och hade reda på allt, som hände i församlingen, särskilt då det gällde kärlek och giftermål. Hon låg där som en elak spindel och spann och fångade.

Och nu kommer en ny människa in i min berättelse: Stolpa-Johanna. Hon var av tattarsläkt och lierad med den liga av kyrktjuvar, som på 40- och 50-talet berövade de nordsmåländska templen deras silver. Hennes släktingar voro nu döda, de flesta i fängelset. Hon bodde i ett litet ödetorp mitt i skogen och levda på tiggeri och trolleri. Hon spådde i kaffe, botade grisar, läkte sår med snus och spindelväv och ordinerade svavelstickor åt flickor, som — — hon lade ut korten för kärlekskranka pigor och kom dem att darra av lycka, hon var barnmoderska och kunde stämna blod. Hon var en liten mörkbrun människa med kolsvart hår och ett ansikte som bestod av rynkor, i vilkas djup smutsen låg åldrig och säker!

Hon började hemsöka mor Britt-Maja och var välkommen. Ty Stolpa-Johanna for som ett torrt skinn runt socknen och visste allt. Där satt hon vid Britt-Majas säng och drack kaffe och berättade om den eller den pojken, som ville åt den eller den flickan och där var pengar och där fanns inte pengar och den hade gjort det eller det och skulle akta sig. Där hade varit sänglag och där skulle det bli, där hade det stulits, där hade bonden blivit lurad på skog av engelsmännen, som byggde järnvägen, där hade någon stulit ved, där hade en annan köpt arsenik av en knalle och det förstod man ju, vad den skulle användas till. Och den stora händelsen! Prästens bror skötte prästgårdens jordbruk. En väcker dag hängde han sig i la'gårn. Och kort efteråt gifte prästen sig med svägerskan. Det var en fin historia. Och dess detaljer kände Stolpa-Johanna bättre än någon annan.

Det händer mycket i avlägsna skogs-trakter. Lidelserna flamma högre där än i städerna. Det blir något instängt, som exploderar, vansinniga passioner, dunkla och underjordiska drifter. Och mor Britt-Majas gård blev en skvallercentral. Skvallret smög sig ut från gården på de smala stigarna, trängde sig in i byarne och förgiftade dem.

Och hela tiden låg den lama gumman i sin säng och tänkte på sin ungdoms härlighet med baron. Å, baron! Och nu var han en gammal gubbe med spatt i båda bakbenen, som satt vid sitt gamla alrotsbord och lade Napoleon med en gammal kortlek av högst obestämbar färg. Hade han glömt henne? Eller svepte kanske stundom genom hans bakhuvud något minne av något, som hade skett någon vild kväll, då hon var ung och rund och strålande av hälsa och han var en ung husar utan ansvar, glad och stark och småländskt herrgårdsvild?

En dag kommo mor Britt-Maja och Stolpa-Johanna att tala om gamle baron och det befanns, att de båda hade stått i ungefär samma relation till honom i ungdomens vår. Det blev en överraskning!

Då blev det färdigt! Svartsjukan bröt ut som en vulkanisk eruption. Stolpa-Johanna kastade sig över Britt-Maja och klöste. Hon hade strypt henne, om icke den fämälde mannen-jägaren i rätt ögonblick kommit in och skiljt de båda furierne åt.

Det blev lugnt igen vid Ägirsgöl. Britt-Maja återtog sin Arndt, sin snusdosa och Fäderneslandet och styrde gården från sin säng med ännu järnstarkare händer än förut. Men hon förespådde sin snara död. Armarne började sluta att fungera. Men munnen var i ordning.

En dag hände det stora undret.

Hon hade använt kloka gubbar och gummor och hon hade till och med vänt sig till en läkare, en riktig, examinerad, för sin lamhet. Men sådana fall som hennes kände man bra litet till för 40 år

sedan. Fortfarande skötte hon socknens kärlekshistorier, spann och smidde och handlade, var fruktad och delvis ärad på grund av de primitiva människornas vördnad för människor, som Gud har slagit på något sätt.

Det vill säga: Hon själv hade icke lagt många strån i kors för att få bot för sin lamhet. Hennes man hade tillkallat de mest berömda naturläkare i Småland för att få henne på rätt bog, ty hon var ju egentligen frisk. Hennes hjärna fungerade, hon kunde sköta kaffekoppen och postillan med händerna och hon stiftade äktenskap och upplöste förbindelser med en frisk och sann kvinnas intresse och energi.

Varför kunde hon då icke stiga upp ur sängen och gå i lagårn och sköta djuren? Mannen gick i skogen med sin bössa och tänkte: Det är hon som sköter

gården — varför stiger hon inte upp? Inte är hon sjuk! Hon gör sig till! Hon ligger och tänker på gamla baron och tycker, att hon är fin och att jag är en dum bonde, som hon har tagit för att bli försörjd. Hon vill inte göra något, vill inte arbeta, och nu har hon fått för sig, att hon skall vara lam.

Han gick och malde detta problem i sin hjärna, sin något tröga hjärna, men den var tillräcklig för honom, han kunde spåra en räv, skjuta en hare och göra orrkojor och få fågel nog att sälja på torget i stan.

Och så kom undret, som jag talade om nyss. Det var en strålande söndag. Solröken täckte horisonten med rosa och orange, små vita moln gingo oändligt högt för den varma sommarvinden, allt växte, gräset blommade, syrsorna spelade, bina flögo och svalorna sköto sina pilar genom den klara och friska luften. Och mor Britt-Maja flyttades i sin gungstol ut på tunet, med sin kaffepetter och sin snusdosa och Fäderneslandet på bordet bredvid sig.

Hennes man och bägge pigorna skulle gå i kyrkan — en halvmils väg — och mannen frågade blygt, om hon ville sitta härute och vänta i fyra timmar, tills de kommo tillbaka. — Ja, hon ville.

Och de gingo och där satt hon. Det är kanske dumt av mig att beskriva hennes känslor, ty jag är ju karl. Men man måste vara underligt inrättad, om man icke kan trivas i ett sådant landskap som det, där hon lämnades. Hon såg en flik av gölen, och såg ut över vårt hemlands skogar, som brunno under solen. Omkring sin gungstol hade hon ringblommor och lavendel och rödbrutala pioner och förgätmigejer. Hon snusade och läste Fäderneslandet och plötsligt — —

Hon stelnade till och hennes själ fylldes av fasa. Ty grinden var öppen, och in på gården tågar baronens stora tjur, den fruktade och effektive Djingis-Kan, av godsets underlydande kallad Käng-Gusten. Denne potentat var tydligen på dåligt humör. Han betade förstrött och ryckte upp några grässtrån då och då, men plötsligt upphävde han ett vrål, som icke var av denna världen.

Mor Britt-Maja satt alldeles förstenad, lam och eländig i sin gungstol. Hennes

V Å R E N I K U N G A B O R G E N

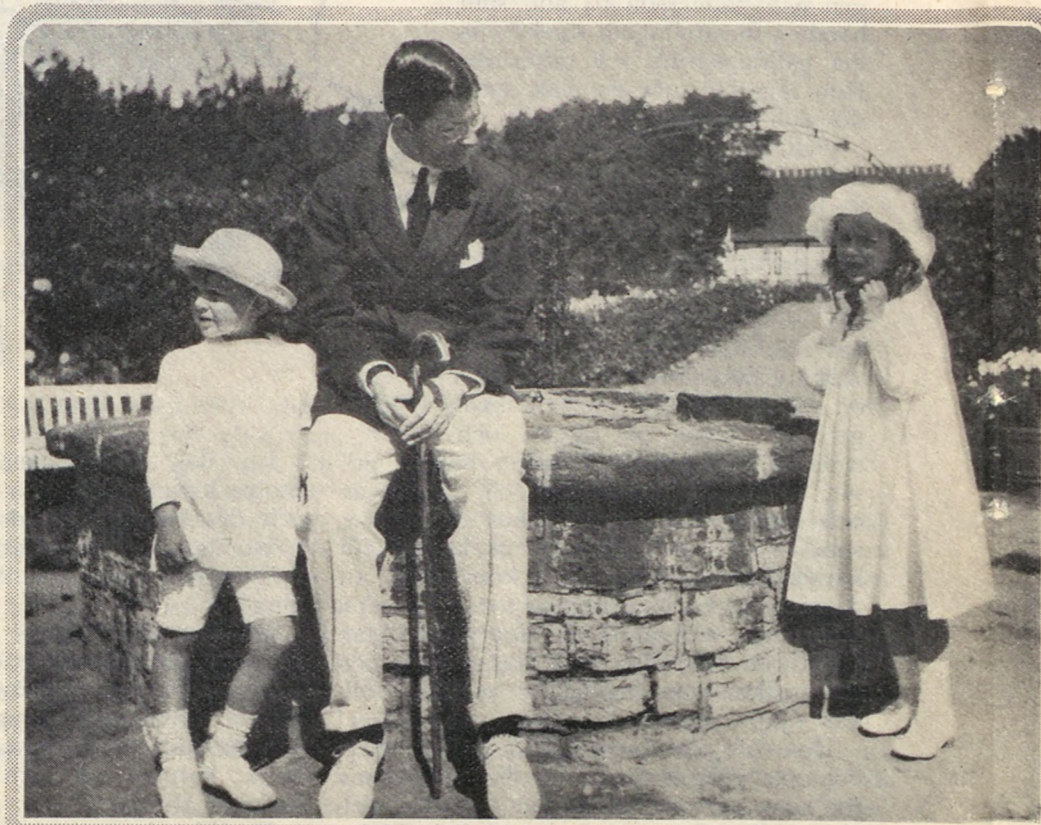
Barnen och ungdomen — det är våren. Här några glimtar av våren i kungaborgen, amatörfotografier av de kungliga barnen i glada och näpna situationer från deras vardagsliv på landet och i staden.

När solen gassar allt för varmt på Bagshot, håller prins Carl Johan ett parasoll över storebror, prins Gustaf Adolf.

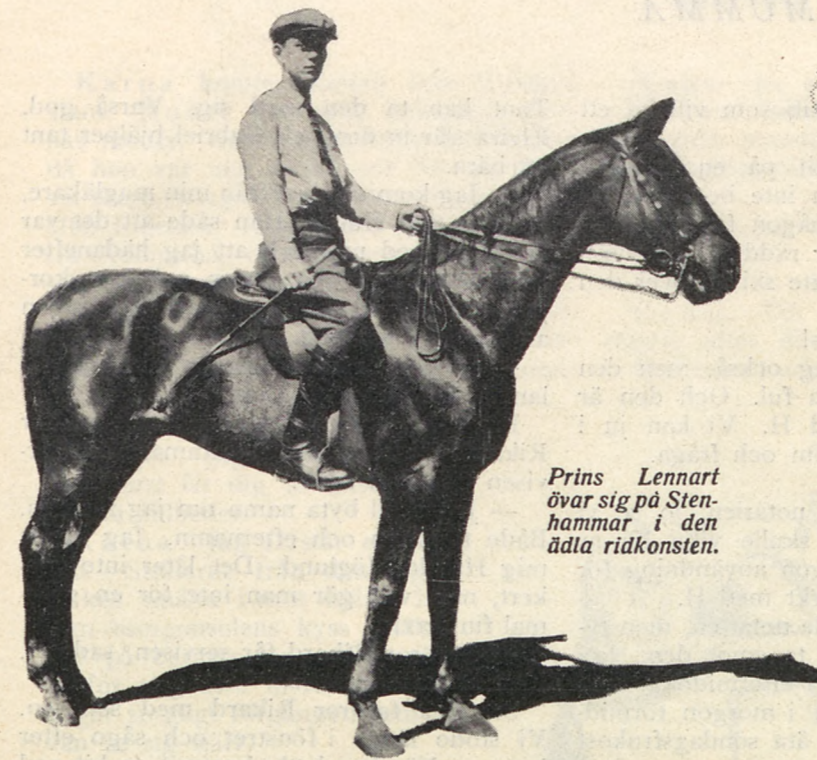
En tekstund med "Sissi" är ett ganska uppfriskande nöje, tycker prins Lennart.

Sömmaridyll på Sofiero. Kronprinsen med prinsessan Ingrid och prins Bertil.

Vid brunnen på Bagshot. Prins Bertil och prins Carl Johan på Engelsbesök 1919.

Prins Lennart övar sig på Stenhammar i den ädla ridkonsten.

Badet väntar. Prinsessan Ingrid och prins Bertil på badhusbryggan, Sofiero.

Prins Lennart med sin vän, gråhunden Gorm, i en av Drottningholmsparkens långa alléer.

Prinsessan Ingrid i förtroligt samtal med sin mamma på verandan till lekstagan, Sofiero.

Prins Carl Johan prövar sin lycka på hästryggen. Hans mamma står bredvid och prins Bertil håller "Jenny" i tygeln.

Den märkta servisen.

Av KAR DE MUMMA.

VI HADE EN SERVIS. SOM VAR märkt med bokstaven H. Därför att en av familjens medlemmar hade ett förnamn som började med H. Då vi hade ätit på servisen i sjutton år, blevo vi trötta på den. Och gingo ut och köpte en ny servis. Som inte alls var märkt med H. men som var mycket vacker. En dag sade någon:

— Men va ska vi nu göra av den gamla servisen?

— Axelsons får den!

— Ja, men den är ju märkt med H. och Axelsson börjar med A. Och i förnamn heter Axelsson Gustav och hans hustru Beata.

— Elsa får den, sade någon.

— Ja, men vad har Elsa för glädje av en servis som är märkt med H?

— Det kan man aldrig veta. Jag såg henne ute med Håkansson häromdagen. Det skulle väl kunna hända att Elsa gifter sig med Håkansson, och då kommer servisen väl till pass.

— Vad den saken beträffar såg jag Elsa igår tillsammans med Lantblom. Vad skulle Lantblom i så fall ha för glädje av en servis som är märkt med H? Han har visserligen en sväger som heter Holger, men inte kan väl han äta middag hemma hos Lantbloms varella dag. Nej, vi måste hitta på något annat.

— Vi lämnar bort den och får den märkt med ett H. till. Då kan man tyda det som Hå — Hå, och tro att det är en skämtsam servis.

— En servis ska inte vara skämtsam. En måltid skall vara allvarlig och man intager sin föda på ett värdigt sätt.

— Om vi skulle sälja den? Vi kan ju

annonsera efter en familj som vill ha ett H. på sin servis.

— När man har ätit på en servis i sjutton år, lämnar man inte bort den till vem som helst. Nej, någon fin och stillsam människa, som är rädd om servisen skall ha den. Varför inte skicka över den till notarien Halldin?

— Han har en servis!

— Jo, det förstår jag också, men den kanske är gammal och ful. Och den är säkert inte märkt med H. Vi kan ju i alla fall ringa till honom och fråga.

Vi ringde.

— Goddag, goddag notarien, jo se vi ha en servis som vi skulle vilja bli av med. Har notarien någon användning för en sådan? Den är märkt med H.

— Så vänligt, svarade notarien, men tyvärr kan jag nog inte ta emot den. Jag flyttar till Grand Hotel i eftermiddag, men om ni skickar den dit i morgon förmiddag, så ska jag gärna äta söndagsfrukost på den.

— Bästa herr Halldin, sade vi, detta är en gammal ärevördig servis. Vi ha ätit på den i sjutton år. Den har varit med om julskinkan, lutfisken, julgröten, semlor och mjölk och finfina gåsmiddagar i en gammal fin stockholmsfamilj. En sådan servis passar föga på en restaurang. Godmiddag herr Halldin.

Sedan kom tant Hulda. Hon kom helt oväntat på besök och vi sågo allesammans länge på henne, och så sade vi allesammans på en gång:

— Nej, men det hade vi ju inte alls tänkt på. Tant Hulda ska ha servisen!

— Vilken servis frågade tant Hulda?

— Vår gamla. Den är märkt med H.

Tant kan ta den med sig. Varså god, Elvira slår in den och Gabriel hjälper tant att bära.

— Jag kommer just från min magläkare, svarade tant Hulda. Han sade att det var krassligt med mig och att jag hädanefter bara skall få dricka vatten och äta skorpor. Behåll ni servisen, jag har ingen användning för den.

— En assiett till skorporna kan hon väl få, sade någon. Lågt.

Fråmpå eftermiddagen kom farbror Rikard. Vi berättade alltsammans om servisen och han sade:

— Jag skall byta namn om jag får den. Både förnamn och efternamn. Jag kallar mig Harald Höglund. Det låter inte vackert, men vad gör man inte för en gammal fin servis.

— Farbror Rikard får servisen, sade vi. Han är värd den.

Så gick farbror Rikard med servisen. Vi stod länge i fönstret och sågo efter honom. När han hade kommit en bit ned på gatan sågo vi hur han gick in till Hulda Hansson som har en mejeribod. Då han kom ut hade han ingen servis, men räknade sedlar.

I detsamma vi sågo detta hörde vi ett starkt buller ute i köket. Vi rusade till och då vi kommo fram sågo vi hurusom Elvira hade tappat hela den nya servisen i golvet. Den var så glatt, sade hon. Den gamla var inte alls så glatt.

Och nästa dag åto vi frukost på Grand. Tillsammans med notarien Halldin. Hulda Hansson skall öppna en liten restaurang innanför butiken och där ska vi sedan äta våra middagar. Allting ordnar sig nog till sist.

ögonvitor förstordes och hon blev en bild av Fasan själv!

Käng-Gusten skubbade sig mot ett körsbärsträd och höjde sitt parningsläte. Och mor Britt-Maja svarade med ett skrik så högt uppe i falsetten, att inte hennes landsmaninna Christina Nilsson, ja icke ens Jenny Lind i sina mest benådade ögonblick skulle kunnat prestera något tillnärmelsevis liknande.

Hade mor Britt-Maja tegat, hade saken avlöpt lugnt. Men Käng-Gusten blev ursinnig. Hans ögon löpte i rött och han spurtade mot sin nya fiende, den lama Britt-Maja. Han skrapade först litet i gräset, svängde våldsamt med svansen, kastade bakbenen i vädret och borrhade ned hornen i en krusbärsbuske, som han lyfte med rötter och allt. Därefter startade han med avsikt att döda.

Och den lama mor Britt-Maja reste sig ur stolen och sprang, sprang för livet in i förstun. Hon sprang som en tränad gymnastikkvinna och gjorde rekord — åtminstone för att vara lam.

Men detsamma skulle jag också gjort, om jag också varit lam och i hennes kläder. Ty Käng-Gustens vrål var icke av

denna världen. Och när Britt-Maja slagit igen dörren efter sig, stod tjuren och gjorde djupa repor i den med sina korta men förskräckliga horn.

Britt-Maja lade sig darrande i sin säng och försökte glida in i sin lamhet igen. Men barons skogvaktare hade kommit störtande ur skogen för att infånga Käng-Gusten, och ett par barnungar från nästa torp hade observerat situationen. Inte var Britt-Maja lam! Hon låg bara och gjorde sig till.

När Britt-Majas man och de båda pigorna voro på hemväg från kyrkan, möttes de av Stolpa-Johanna, som beskrev undret: Britt-Maja hade legat och gjort sig till i alla dessa år! Och nu kunde hon hoppa som en tätting! Skicka henne ut i lagårn igen! Låt henne spinna och väva!

Mannen var en av dessa jägare som icke göra stora gester. Men han tänkte och kände desto mera.

När han kom hem, låg Britt-Maja i sängen och såg om möjligt eländigare ut än på morgonen, då hon satts i gungstolen.

— Gå opp å laga mat, sade bonden.

— Gå opp? Du vet väl att ja ä lam.

— Jaha! Du ä lam! Men nu går ja ut å skär mej e eneslya å då ska du få si på fasen. Kom ihåg va ja säger nu! Ä du inte oppe om fem minuter, så ska ja slå bå baron å läsareprästen ur kroppen på dej!

När bonden kom in igen, stod Britt-Maja vid spisel och försökte göra eld. Hon var lite valhänt, för det var många år sedan hon gjort något i hemmet. Men det gick.

Denna historia spred sig i Småland och det betraktades som ett Guds under, att den lama Britt-Maja plötsligt blivit frisk igen. Metodisterna påstodo, att det var ett resultat av kolportörens arbete. De kloka gubbarna försäkrade, att deras mixturer hade gjort susen. Men jag försäkrar, att det var baronens tjur Djingis-Kan, kallad Käng-Gusten och mannens eneslya, som återkallat henne till hälsa och krafter.

Hon blev nittio år och skötte sina sysslor oklanderligt efter detta plötsliga ingrepp i hennes psyke.

Mannen blev lycklig. Vi ha alla möjligheter att bli lyckliga.

Albert Engström

Karna och Kunti. Av Rabindranath Tagore

Översatt av Fia Öhman.

Karna, kommandanten över Kanrave-stam. Kunti Pandavas drottning, Karnas moder. Drottningen hade fött Karna då hon var ung flicka och för att dölja sin skam övergav hon sin son Karna strax efter födelsen. Han fördes då i hemlighet till Adhiratha, drottningens livkusk, som skulle uppfostra Karna som sin egen son.

Karna: Jag satte mig här för att tillbedja den nedgående solen vid den heliga floden Ganges strand. Jag är Karna, kusken Adhiratas son — Säg mig — vem är ni?

Kunti: Jag är den kvinna som först lät dig se ljuset som du nu tillbeder.

Karna: Jag förstår ej dina ord. Strålarne från dina ögon tyckes smälta i mitt hjärta liksom morgonsolens kyss smälter snö på bergets topp. Din röst är för mig som talade den om något sorgligt förgånget, som ej kan se sig själv.

Kunti: Var tålig min son. Jag skall svara dig då det blir mörkt, då ögonlocken sluta sig över den spanande dagens ögon. Under tiden skall du få veta att jag är Kunti.

Karna: Kunti — Arjunas moder?

Kunti: Ja, verkligen Arjunas moder — din rival. Men lägg ej detta på hjärtat, hata mig ej därför. Jag kommer så väl ihåg vapenprovningens dag i Hastina, då du, en ung gosse obekant med ryktbarhet, kom in på arenan lik dagens förstfödde stråle bland nattens stjärnor. Men vem var den olyckliga kvinna som satt i den kungliga logen? Hennes ögon kysste din slanka bara kropp genom sina tårars välsignelse. Det var Arjunas moder. Då kom Brahminen, läraren i vapnens förande, fram till dig och han sade: »Den som är av så låg rang som du kan ej uppfordra Arjuna till att pröva sin styrka». Du stod mållös likt ett åskmoln vid solnedgången, flammande i vända av dess undertryckta ljus. Vem var den kvinna vars hjärta tog eld av skam och vrede och brann i lågande tystnad. Det var Arjunas moder. Lovad vare Doryodhana, som uppdagade ditt värde och krönte dig till kung över Anga varigenom du för alltid vann priset på Kauravas sida. Överväldigad av denna goda nyhet störtade Adhiratha, livkusken, fram genom mängden och genast sprang du till honom och lade kronan vid hans fötter, under det Pandavas och deras vänners glädjerop skallade. Men det var en kvinna av Pandava's, vars hjärta glödde av glädje vid åsynen av denna hjältes stolthet och ödmjukhet. Det var Arjunas moder.

Karna. Men varför kom du hit ensam Konungars Moder?

Kunti. Jo, jag har en bön till dig. Karna. Befall över mig, och vadhelst som min mandom och min ära såsom en Kshatriya tillåter, lägges ner inför dina fötter.

Kunti. Jag har kommit för att hämta dig.

Karna. — Varthän?

Kunti. Till din moders bröst, som törstar efter din kärlek.

Karna. Lyckliga moder till fem tapp-

svann hon alltid. Har denna samma dröm kommit till mig i kväll? Se där, ljusen äro tända i din sons tält på andra sidan floden och bortom detta kan du se Kauravas tältkupoler likt svävande vågor i en förtrollad stormig sjö. Mellan larmet av morgondagens strid och slagfältets dystra stolthet i kväll, kommer ett budskap till mig från Arjunas moder. Det talar om förglömd moderskärlek. Varför? Och varför låter mitt namn som musik för henne och varför vill hon nu draga mitt hjärta till Pandavas bröder?

Kunti. Dröj ej min son, kom med mig!

Karna. Ja, jag skall gå med dig, och aldrig fråga och aldrig tvivla. Min själ svarar på din kallelse och min strävan efter segrar och rykte, mitt raseri av hat har plötsligen blivit främmande för mig likt den yrande natten till det klara morgonljuset bryter in. Säg mig, vart vill du föra mig?

Kunti. Till stranden på andra sidan floden där lamporna brinna och kasta skugga på sanden.

Karna. Där skall jag för alltid återfinna min förlorade moder?

Kunti. Ja, min son.

Karna. Men varför landsförviste du mig då till en förkastad värld så att jag blev uppryckt med rötterna från mina förfäders jord och fick fara vind för våg i en hemlös ström av överdighet. Varför satte du ett botenlöst svalg mellan Arjuna och mig och vände därmed en naturlig tillgivenhet i släktskap till en fruktansvärd dragningskraft av hat. Här står du svarlös. Din skam genomtränges av nattens oändliga mörker och vidrör mina lemmar med en osynlig rysning. Nåväl. Jag tager tillbaks min fråga. Förklara aldrig för mig vad det var som gjorde att du i dag för att kalla mig tillbaka till ruinerna av den himmel som du själv med egna händer ödelagt.

Kunti. En förbannelse, hemskare, mera dödande än dina förebråelser följer mig ständigt och ehuru jag är omgiven av mina fem söner, vissnar mitt hjärta likväl och jag sörjer som vore jag barnlös — Den stora väntan på den kärlek som jag skulle fått av min förskjutna son förvandlar mitt hela livs lycka till tomhet. I dag möter jag dig ansikte mot ansikte. På förräderiets förbannade dag emot mitt moderskap, hade du ej ett ord att säga. I dag bönfaller jag dig, låt dina ord bringa förlåtelse till din trolösa moder — låt denna förlåtelse alltså brinna som en eld i mitt hjärta, förtärande min synd —

Karna. Moder, tag emot mina tårar.

Kunti. Jag kom aldrig med hoppet

Karna och Kunti.

ra söner var kan du finna plats för mig, en liten hövding av låg härkomst?

Kunti. Din plats är framför alla mina andra söner —

Karna. Men med vad rätt?

Kunti. Din egna av Gud givna rätt till din moders kärlek.

Karna. Aftonens mörker sprider sig över jorden, tystnad är på vattnet och din röst tyckes föra mig till min barnoms tidiga värld upplyst av ljuset av mitt dunkla medvetande. Likväl är det en dröm eller spillror av en glömd verklighet. Kom nära mig och lägg din högra hand på min panna. Ryktet säger att jag var övergiven av min moder. Under många nätter kom hon till mig i drömmen. Då jag bad henne: »Kasta av dig slöjan och visa mig ditt ansikte», då för-

Den nya sommarhatten

Ett 1:a majminne från Kungsträdgården. Av Ellen Cederström.

EN VACKER FÖRSTA MAJ, DA allt vad liv och anda hade, spatserade i Karl den XIII torg, »torget», gingo Ida 7 år, Ellen 4 år och lille Dudde 1 år, buren på sin ammas arm, iförd kornblå bärkappa så lång att den nästan släpade över dem båda — barnvagnar voro på den tiden en okänd lyx — ut att promenera där. Om du anat kära Dadda vad som skulle hända, hade du nog hellre tagit din tillflykt till någon mindre bemärkt promenadplats.

Systrarna buro för dagen nya sommarhattar av vita flåtor med rosegirlander kring kullen. Och Ellen gick medveten om sin elegans helt beskedligt vid Daddas sida, tills Ida som var ganska retsam mot sin yngre syster förklarade att hennes hatt var finare och kostade mycket mera. Detta misshagade Ellen i högsta grad varpå hon resolut tog av sig sin hatt och tillskansade sig något omilt även sin systers för att jämföra. Och nu som understundom vid utbyte av olika meningar uppstod gräl som slutade med slagsmål med de nya hattarna som projektiler.

Stackars Dadda bannade, grät, bad — men ingenting hjälpte, hon förblev maktlös då hon ej kunde släppa eller kasta den gallskrickande lille Dudde. —

Folk slog en ring omkring detta ovanliga sällskap och förfärad sig över att se ett par välklädda små flickor uppföra sig så illa. — Men ingen rörde ett finger

Stora syster och lilla syster: fru Ida Zethrin och friherrinnan Ellen Cederström.

Till läsekretsens glädje kunde Idun vid årsskiftet meddela att friherrinnan Ellen Cederström, Stockholmspublikens förklarade gunstling den tid hon tillhörde scenen, ämnade berätta sina ungdomsminnen. Början göres här med ett litet tragikomiskt äventyr, däri de handlande huvudpersonerna äro utom författarinnan hennes syster, den numera avlidna fru Ida Zethrin och Dudde, alias teaterdirektör Fredrik Hedlund.

för att skilja dem åt. Daddas veklagan ljöd högt då hon i vanmäktig förtvivlan bevitnade hattarnas undergång. De små rosenknopparna flögo omkring i glad yra och slutligen gjorde hattkullarna dem sällskap. Då där inte fanns mer av intresse att se, upprördes slutligen en gammal fru i sitt inre, och ruskade lilla Ellen: »du elaka unge, du skulle allt ha en duktig risbasta när du kommer hem till din mamma!»

»Det får jag nog», bekräftade Ellen eldröd av ilska — och därmed avtroppade den sorgglustiga processionen. De båda stridslystna hade Dadda för säkerhets skull placerat på var sin sida om Duddes långa bärkappa. Hem kommo vi stortjutande alla fyra — och så... Ja det är visst bäst att dra en slöja över vad som följde —

Men den sedvanliga eftermiddagspromenaden på Storgatan för att beskåda den kungliga kortegens utfärd till Djurgården inhiberades för lilla Ellen, som istället fick tillbringa sin eftermiddag i stilla betraktelse och — ömhet i en garderob.

Ja, stackars Dadda Mari, jag ber dig om förlåtelse i mitt hjärta, när jag tänker tillbaka på alla sorger och obehag du fick utstå för min skull varje gång du var nog olycklig att behöva ta mig med på promenad.

att kunna föra dig tillbaka i mina armar, men för att återställa dig i dina rättigheter. Kom för att emottaga som en konungason allt vad som tillkommer dig ibland dina bröder.

Karna. Jag är sannerligen mera livkuskens son än din och jag eftersträvar ej en större ära i min härkomst.

Kunti. Huru detta än må vara — kom i alla fall och tag det kungarike som du har rättighet till.

Karna. Måste du fresta mig med ett kungarike när jag kan vägra en moders kärlek? Släktskapens levande band som du lösryckte från dess ursprung de äro döda — de kunna aldrig växa igen. Må skam komma över mig om jag skulle skynda att kalla konungens moder min moder, men lämna min moder i livkuskens hus —

Kunti. Du är stor min son. Huru Guds osynliga straffdomar växa osynligt från ett obetydligt frö till ett jättelikt liv. Det hjälplösa barnet, som försköts av sin moder, kommer som en man tillbaka genom mörka irrgångar för att slå sina egna bröder.

Karna. Moder. Frukta ej. Jag vet med säkerhet att Pandavas bliver segrare. I nattens fredliga tystnad hör jag i mitt hjärta ljud av musik om ett hopplöst företag, om ett gäckat slut. Bed mig aldrig att lämna dem som äro under nederlagets dom. Låt Pandavas vinna sin seger om det skall så vara, men jag vill ända till slutet förbliva med de förlorade, med de

förtvivlade. Du lämnade mig den natten, då jag föddes i vanära i de namnlösa nakna värld — lämna mig nu åter en gång utan medlidande i nederlagets och dödens lugna förväntan.

Var hon vackrare när jag var ung?

(Forts. fr. sid. 2.)

man nog påstå. Den unga damen av i dag för ju med sin sport och sitt friluftsliv ett ofantligt mycket friskare liv än förr och det har satt annan piff på henne. Om jag skulle nämna en modärn ung kvinna just av den typen så vore det fröken Marga Riego i de engelska roller där hon framställer den starka självförsörjande unga kvinnan, den typ som uppkommit under världskriget och som under alla normala förhållanden reder sig själv, som för mannen blir mera ett slags skyddsling än ett påhäng och som förresten — ifall man får döma av pjäsförfattarnas benägenhet att gifta bort henne med engelska lorder — tycks vara nationens hopp i och för aristokratiens återuppblomstring.

Axel Klinkowström.

En parallell mellan förr och nu ifråga om kvinnlig skönhet har jag verkligen haft tillfälle att göra i London. Jag minns från besök där i slutet av 90-talet hur ovanligt förtjusande de unga damer togo sig ut som man mötte på kapplöpningar och regattor eller andra ställen där den fina världen infann sig. Men om man nu för

tiden kommer in på den förnämliga Savoy är det sällan man ser så charmanta damer som förr. Jag vet inte vad det kan bero på men det tycks som om den vackra engelskan försvunnit från de fashionabla platser där man förr såg henne. Däremot finns det på en del operetteatrar fullkomliga skönheter.

Vad stockholmskan beträffar väckte det i början på 90-talet fullkomligt uppseende om någon ung dam klädde sig efter senaste Parisermode, som till exempel Amanda Jansson, numera fru Personne som ansågs för att vara bland de chicaste här. Nu är ju stockholmskan up to date både ifråga om utseende och klädsel. Fastän upp till parisiskan kommer varken hon eller någon annan. La parisienne har alltid varit och förblir alltid den som ändå tar skönhetspriset i elegans.

Gösta Kyhlberger.

Var han vackrare när jag var ung?

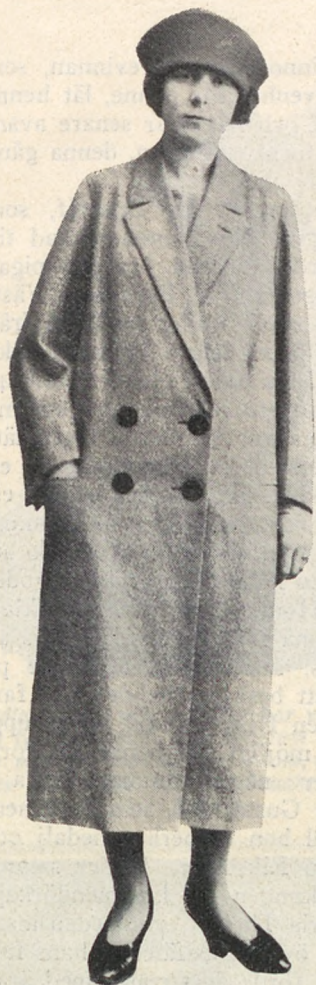
(Forts. fr. sid. 3.)

både våldsamma och känsliga repor och streck i huden samt — helst — en figur, som motstått livets påfrestningar, mitt manliga ideal. När jag var ung hade jag lindrigare pretentioner — då nöjde jag mig med ett oskrivet ansikte. Bara det ej var för regelbundet! Det trodde jag redan då bebådade ett helt liv av långtrådighet — utan överraskningar.

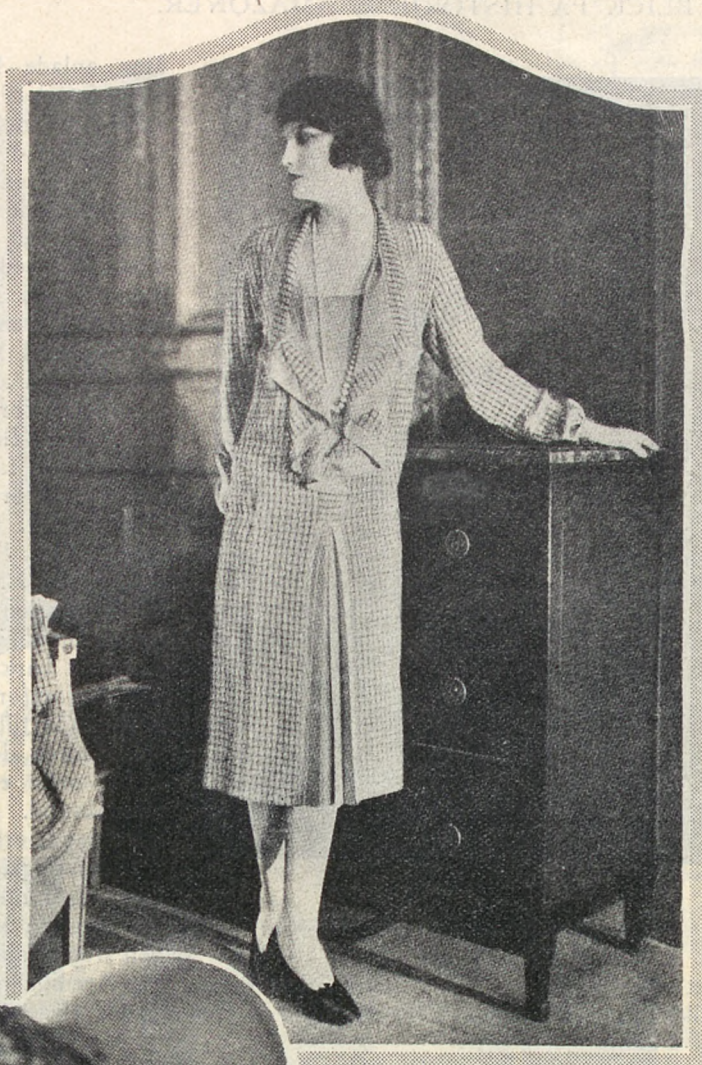
Martha Rydell-Lindström.

(Marcelle.)

Den ljuva, besvärliga våren. Då man skall ha en ny vårtoalett.

Den epidemiska dubbelknäppta värrocken i mjukt brunmelerat ylle. Parismodell från N. K.

Klädning med tillhörande kapp, i rutig beige kasha och beige crèpe de chine.

En chic sidenhatt av den nya typen.

Den stora hatten med blommor blir modern.

En elegant kapp i beige rips med fjäderkrage. Parismodell från N. K.

Våren är en besvärlig tid både för själ och kropp. Den förra är vanligen lite krånglig och trånadsfull och den senare blir föremål för klädbestyr. Finns det något bitterljuvare i tillvaron än när vårsolen börjar smeka gator och torg, men också obarmhärtigt faller på den vintermedfarna hatten och kappan, som man icke hade en aning om att de sågo så gröna och luggslitna ut. Så tar man för att trösta sig fram förra årets vårdräkt. Dålig tröst! Modet har ju inte förändrat sig, säger man, den raka linjen består — jo, för all del men det »bestående» modet har en underbar förmåga att skifta i detaljerna. Och när allt kommer omkring är det visst detaljerna, som göra susen nu för tiden.

Den raka linjen är modern. Modärnare än någonsin, när det gäller promenaddräkter och kappor i vår. Den strikta skräddarsydda promenaddräkten ser ut som ett snävt kort rör — en nästan knäkort snäv kjol, en rak rockliknande kapp, som når ett par decimeter ovanför kjolen och en kasackliknande jumpers eller hel klädning under kappan är schemat för vårens promenaddräkt i, som man mestadels ser, fina yllerips, konstsidan eller kasha, ett lika modernt som förtjusande material. En modeepidemi ha vi att vänta: den dubbelknäppta skräddarrocken, som ser så manlig ut man gärna kan begära. För närvarande grasserar den vilt i Paris som ett trevligt och praktiskt övergångsplagg i nyckfulla förvårsdagar.

Den raka linjen brytes först när det blir fråga om klädningar och lyxkappor. Då lättar man upp intrycket med volanger, klockinfällningar och plisséer. Framförallt komma de fint plisserade klädningarna att bli en vogue i sommar. Och så tunna blommiga tyger, chiffon, crèpe georgette och crepe de chine. Till mera strikta för-

middagsklädningar förekomma skotska siden och ylle samt konstsidan.

Modärna färger? Å, alla naturligtvis, men mest lavendel — nyhet! — rostbrunt och kornblått, det senare framförallt tillsammans med svart.

Så är det bara hatten kvar. Ja, ni ska inte tro att den höga topphatten med rosettfluga mitt uppe på kullen, som just nu sitter på varenda stockholmskas huvud, varken är eller blir den enda saliggörande. Tvärtom den är för länge sedan en övervunnen ståndpunkt i Paris, där man i stället ser den mycket lilla filthatten i olika brytningar, den likaledes minimala sidenhatten i olika virningar och små diskreta stråhattar med inga brätten alls eller med små snett uppåtvikta klockbrätten. Och till sommaren kommer den stora hatten med mjukt böjda brätten och mångfald av färgglada blommor.

K V I N N A N I K R I G

EN BLICK PÅ HISTORIENS AMAZONER.

KVINNAN SOM KRIGARE, KVINN-
lig värnplikt, ja "manhaftiga fruntimmer"
överhuvud ha i alla tider och alla länder
förefallit ohjälpligt löjliga. Deras enda
existensberättigande lär väl ha varit det
stoff till roligheter och karikatyrer de ofri-
villigt lämnat. Och detta helt förklarligt,
ty något onaturligare, mot alla kvinnliga in-
stinkter stridande yrke än "soldatens" kan
knappast tänkas.

Likväl ha då och då synts märkliga un-
dantagskvinnor, som med mod och dödsför-
akt i farans stund uppträtt i striden eller
försvarat hus och hem.

Sagens valkyrior äro nog inte enbart fan-
tasiskapelser, sannolikt ha berättelserna om
deras vidunderliga bedrifter inspirerats av
bragder, utförda av sådana ungmör som
Torborg, sedermera Rolf Götrikssons maka,
som med vapen i hand avvisade friarna —
kampen om en kvinna var hård nog den ti-
den — Harald Hildetands banérförerska
Ursina av Venden och den tappra Weiborg,
som deltog i Bråvalla slag.

Litet senare möta vi Blenda, som med
list och taperhet i förening lyckades rädda
sin Wärendsbygd från danskarna — utvä-
gen att först göra dem redlost berusade
förminskar onekligen något av hennes ära.

Ädelmod och storsinnet utmärkte där-
emot Sten Stures änka, Kristina Gyllen-
stjerna, då hon hjältemodigt ledde försva-
ret av Stockholm.

Under de följande krigen uppträda tid
efter annan kvinnor som kri-
gare. En sådan var Brita
Olofsdotter, som under Johan
III:s tid förklädd till soldat
med stor ära deltog i livländ-
ska kriget. Först då hon död-
ligt sårats i ett slag mot rys-
sarna, yppade hon sin hemlig-
het.

Försvaret av Åbo slott un-
der klubbkriget i Finland led-
des av Klas Flemings änka
lika manhaftigt som några år
senare Älvsborgs fästning för-
svarades mot danska anfall av
fru Emerentia, Mårten Kra-
kaus hustru, som man knäp-
past kan beskylla för sentimen-
talitet eller ens mänsklig vek-
het, då hon med en ström av
okvädinsord besvarade dan-
skarnas begäran att få begrava
sina fallna.

Vilhelm Edstedt hette en ar-
tillerist, som under Karl XII:s
krig i 10 år troget skötte sin
post, tills fredens dag grydde.
I själva verket var den tappre
artilleristens namn Ulrika Ele-
nora Stålhammar.

Bland general Dünckers blå-
rockar lade man tidigt märke
till en ståtlig soldat, som tack
vare sin taperhet snart avan-
cerade till officer och efter
krigets slut fick anställning
som hovmästare hos genera-
lens maka, grevinnan Düncker.
Den senare torde ha blivit nå-
got till häpen, när hennes duk-
tiga hovmästare en dag yppade

Maria Botschkareva i sin uniform.

sitt rätta namn, som var Anna Stina Roos,
vilket hon ville återtaga, samtidigt som hon

åter anlade kvinnodräkt. Grevinnan, som
hade fattat tillgivenhet för henne, lät henne
stanna i tjänsten, och några år senare avan-
cerade åter den forna officeren, denna gång
till majorskan Irving.

Kommendörkapten P. H. Scharff, som
under kriget 1790 blev kommenderad till
Finland, medförde dit sin fru och pigan
Anna Maria Engsten från Fernebo i Väst-
manland. Denna skulle under reträtten från
Viborg med hjälp av några båtsmän söka
rädda några av hans tillhörigheter jämte 40
tunnor sill för kronans räkning. Att komma
förbi ryska flottan var emellertid ingen lätt
sak, och då farkosten snart träffades av en
rysk kula, förde båtsmännen den in mot ett
skär för att åtminstone själva undkomma.
Anna Maria Engsten var emellertid redo att
hellre våga allt än lämna husbondens ägode-
lar åt fienden. Hon gjorde båten segelklar,
styrde ut på öppna sjön igen, förföljdes av
en rysk barkass, som, fast den körde på
grund, fortfor att beskjuta hennes lilla far-
kost, ända tills en frisk ostvind blåste upp,
som gjorde det möjligt för henne att fort-
sätta och efter några timmar landa i
Svensksund. Av Gustaf III, som åsett hene-
nes bragd, erhöll hon taperhetsmedalj och
en summa på 50 Riksdaler. Under samma
krig utnämnde kungen till kommendörkap-
ten Dorotea Maria Theslöf, som sedan man-
nen stupat, själv övertog befälet på hans far-
tyg Arenida och förde dess runor med äran
under slaget vid Svensksund.

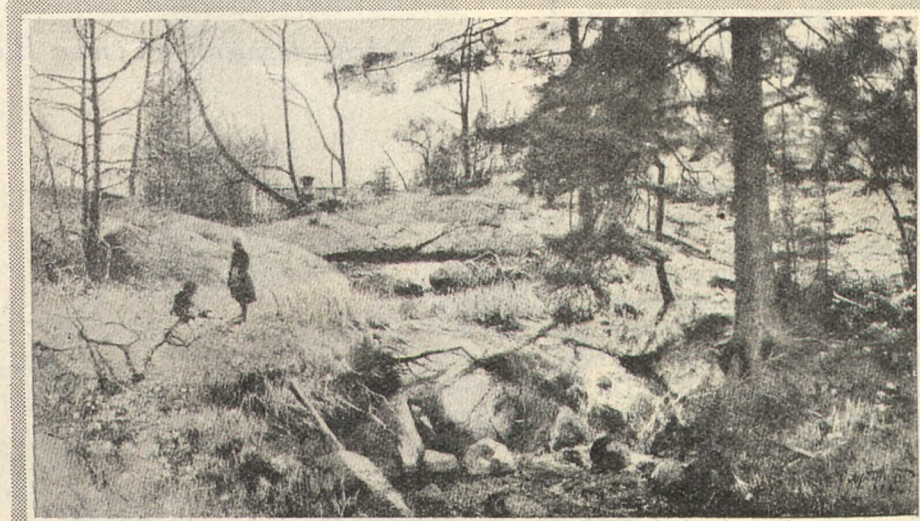
Två kvinnor, som deltog i
finska kriget 1809—10, voro
Lotten Hagström, hustru till
en gardist med samma namn,
som förklädd tog värvning vid
flottan och tappert deltog i stri-
derna i Finska viken, samt
Anna Serenius, som i soldat-
dräkt följde sin man i fält och
såg honom stupa vid Sävar, där
hon själv mitt i kulregnet fort-
for att samla upp ammunition
från stupade och sårade, när
svenskarnas kulförråd började
tryta.

Sverige har sedan lyckligtvis
inte haft bruk för kvinnliga
krigare, och de uppmaningar,
som med mera manligt över-
mod än ridderlighet riktades till
den kvinnliga rösträttens pioni-
ärer att då de forrade alla rät-
tigheter, också ikläda sig alla
medborgerliga skyldigheter, in-
klusive värnplikten ha knappast
tagits på allvar av andra än
skämtpressen.

Ty med all aktning för det
personliga mod, som ryska kvin-
nobataljonen under Maria Bot-
schkarevas ledning ådagalade,
kvarstår dock, att i stridens
hetta är kvinnans rätta plats
inte bland de kämpande och dö-
dande, hennes verkliga uppgift
är att hela och läka, och den
största segern vinner hon, när
hon med samma medkänsla för-
binder den fientlige soldatens
sår som sin landsmans.

Arbo: Valkyrian.

Sven Alfred Törne: Svenskt vårlandskap. Var är väl våren så älskad och efterlängtd som här uppe i Norden efter den långa vintern? Knoppande träd och frigjorda, forsande älvar ge en bild av svensk vårstämning, som vi alla känna igen.

Rodin: Ewig vår. Aldrig har väl i konsten det lyckoskimmer, som stundom fyller livets vår med sin underbara rikedom, vackrare tolkats än i detta verk av Frankrikes Michel-Angelo.

Botticelli: Våren. Under renässansen, vårens eget tidevarv, sjudande av livsglädje och vaknande natursinne, skapades denna målning av våren i kvinnogestalt. Dess blida mystiska skönhet har beundrats genom århundraden.

Manet: Våren. Friskhet och vitalitet präglade denna kvinnogestalt, vars ungdomliga fägring gör henne till en utmärkt representant för våren.

Lenoir: Rose de Mai. Den unga flickans älskliga och blida skönhet för tanken på knoppande blom.

Anshelm Schultzberg: Aprilkväll vid fjäbodvall. "Ingen maj en dager sprider som den klarnande april", sjunger Dalaskalden. Schultzbergs tavla ger också ett starkt intryck av vaknande nordisk vår med ljusare kvällar och snösmältning.

Groillet: Vårkväll. Gripna av vårkvällens ljusa drömmande skymning tyckas de två människorna böja sig i bör

En historia i tre brev.

Av Nobelpristagaren Jacinto Benavente.

I.

Kära vän!

Du får verkligen utsäka mig — jag är så ledsen över att i dag icke kunna komma till föreningssammanträdet. Orsaken är visserligen en smula världslig: just mellan 5 och 7 måste jag gå till min sömmerska för att prova ett par klänningar. Du vet ju hurdan hon är; om jag ej passar på min tur låter hon mig gå naken hela vintern. Kan Du förlåta mig? Hoppas Du sätter värde på min uppriktighet. Jag kunde ju ha funnit på någon annan förövändning: något välgörenhetssammanträde, huvudvärk, tandläkaren...; men nej, jag erkänner att det är mitt koketteri som ligger hinder i vägen. Du kan gärna tala om det för vänninnorna; jag är säker på att de skola förlåta mig. — Jag har hört att grevinnan

ligger för döden. Stackars hon. — Vi ses i kväll på Operan.

Farväl så länge.

II.

Fru X.

Det gör mig mycket ont, men i dag är det mig omöjligt att komma och prova klänningarna. Just mellan 5 och 7 sammanträder föreningen "Kvinnans arbete", i vilken jag är sekreterare, och jag kan ej utebli. Jag kommer i morgon f. m. i stället. Uppskjut för Guds skull icke att göra vid klänningarna; den svarta behöver jag särskilt, ty vår ordförande ligger för döden och om hon dör vet jag inte hur jag annars skall kunna gå på begravningen.

III.

Älskade!

Mellan 5 och 7.

Din — — —

Brudklädningen.

(Forts. fr. sid. 5.)

dinnans kärlekshistoria hade hon känt en häpnad, underligt blandad med avundsjuka. Otroligt hur livet liksom förföljde somliga och lät andra sitta där...

Detta ruinerade, deklasserade fruntimmer — vacker kanske en gång i världen; nu var hon alltför märkt av vanvård och hårt arbete! Men ändå, efter 2 mån och 10 barn fortsatte livet alltjämt att hoppa nya äventyr och fröjder över henne.

Nya sorger också, förstås. Hon hörde ju till de oroliga andar, kring vilka olycks-händelser, sjukdomar, allsköns otur liksom samlas. Ingalunda oförskyllt. Fanny trodde både Ragna och de andra belackarna. Sådana hade fru Irene många, men så länge Fanny känt henne hade hon märkt att även de fortsatte att hjälpa — visserligen förargade över varje nytt bevis på sin protogés lättsinne — men ändå liksom motvilligt fascinerade — av sin egen beskyddarroll — av oförbränneligheten hos detta livets villiga och muntra offer.

Nu såg hon, nu förstod hon det.

— Så vackert! Så vackert! mumlade hon.

Fru Palmkvist vaknade upp ur sin trance.

— Ja, är det inte? sade hon med den djupa altstämman, som passade så bra till hennes mustascher. Hon såg inte det minsta skamsen ut över att bli så där ertappad.

Men Fannys ansikte gjorde även de blygaste trygga, då det bar detta uttryck — en underlig min mellan skratt och gråt, undran och förtjusning. Som tänkte hon vagt: Så underligt livet är! Och samtidigt, ändå vagare: Men så vackert, så vackert!

— Tror fröken Berg den skulle klä mig? frågade fru Palmkvist hemlighetsfullt med glödande bruna ögon.

Fanny Berg log mot det ängsliga, gamla barnansiktet, kände sig plötsligt så lättad och glad igen — helad av självför-gläm-melsens pålitliga läkedom.

— Skall fru Palmkvist gifta om sig då? frågade hon skämtsamt. Men inte ens hon hade mätt djupet av fru Palmkvists oförbrännelighet.

— Ja, det tänker jag — med Andersson! klang den djupa altstämman likt en fanfar.

Ett underligt ljud bakom henne och hon svängde runt, plötsligt eldröd över hela sitt stora ansikte. Flickan Romell hade exploderat, trots muffen.

Andersson — det var vedkar'n! Där Fanny stod mållös såg hon honom framför sig, med hans kala hjässa och blonda mustascher, stirrande omkring sig med dimmiga, blåa ögon medan han med sin osäkra tenor deklamerade om naturlivets välsignelse, stadens fördärv, lyckan av att intet äga och liknande filosofiska maximer. Ty Andersson var Rousseauan, naturdiktare och filosof — allt som allt en både som man och vedkarl otillförlitlig människa! Allt detta hade Fanny på tungan, det ena varningsordet efter det andra om det rent av oanständigt lätt-sinniga i ett nytt äktenskap — vid fru Palmkvists ålder — i hennes omständigheter — och med en sådan man! Vad skulle de leva av? Och vad skulle barnen säga! T. o. m. tapetserarebarnen i fru Ire-nes andra gifte skulle rynka på näsan åt en sådan styvfar och hur skulle då inte bokhandlarebarnens näsor se ut!

Men intet av allt detta kunde hon få över sina läppar — intet medan Ragna hörde på.

— Jag visste inte att fröken Romell var med, sade fru Palmkvist förebrående till henne. — Att ni fick veta't gjorde ju ingenting. Ni gör inte spektakel av folk.

Ty fastän flickan Romell med ansträngt allvar skyndade sig att frambära sina lyckönskningar, såg Fanny den övermodiga unga spefågeln i den blick hon lät glida över brudens fylliga gestalt. Fru Palmkvist kände den också — hennes glada säkerhet var i ett nu försvunnen, hon stod där och sökte liksom göra sig så liten och oförarglig som möjligt.

— Varför? frågade Fanny sig plötsligt trotsigt. Varför skulle hon stå där och be om ursäkt för att hon trots allt inte låtit livet kväsa sig ännu — alltjämt fordrade något av det, efter varje duvning än en gång dök upp till ny kamp!

Det var tokigt, men det var tappert också. Ragna hade orätt och han själv trots allt rätt. Fru Palmkvist var en hjältinga.

Hon stod där, tyst leende, ignorerande Ragna Romells signaler om ingripande.

Ty det var häpnadsväckande saker den konfysa fru Palmkvist förrådde, då flickan okunnigt högtidligt och deltagande började korsförhöra henne.

Bröllopet skulle stå på Riche. Barnen skulle vara tärnor. Och fru Irene själv tänkte uppträda i vit brudklänning med spetsar och slöja — helst identisk med samma klänning som i fönstret.

— Om den går på, sade hon med en rest av förnuft i sin ovissa blick. — Jag har alltid önskat att bära en riktig brudklänning, fortsatte hon högröd. Men förra gångerna hade jag inte råd.

Hon kastade en hjälpsökande blick på Fanny.

Ty flickan Romell hade oskyldigt leende frågat, om fru Palmkvist hade råd nu...?

Till svar lade Fanny Berg omilt handen på Ragnas arm. All den förtrytelse hon sökt kväva nyss lyste ur hennes urblekta ögon.

— Henne låter ni bli! tycktes de säga.

— Jag förstår, sade hon högt. Fru Palmkvist tycker att fru Palmkvist inte längre har råd — att vara förständig!

*

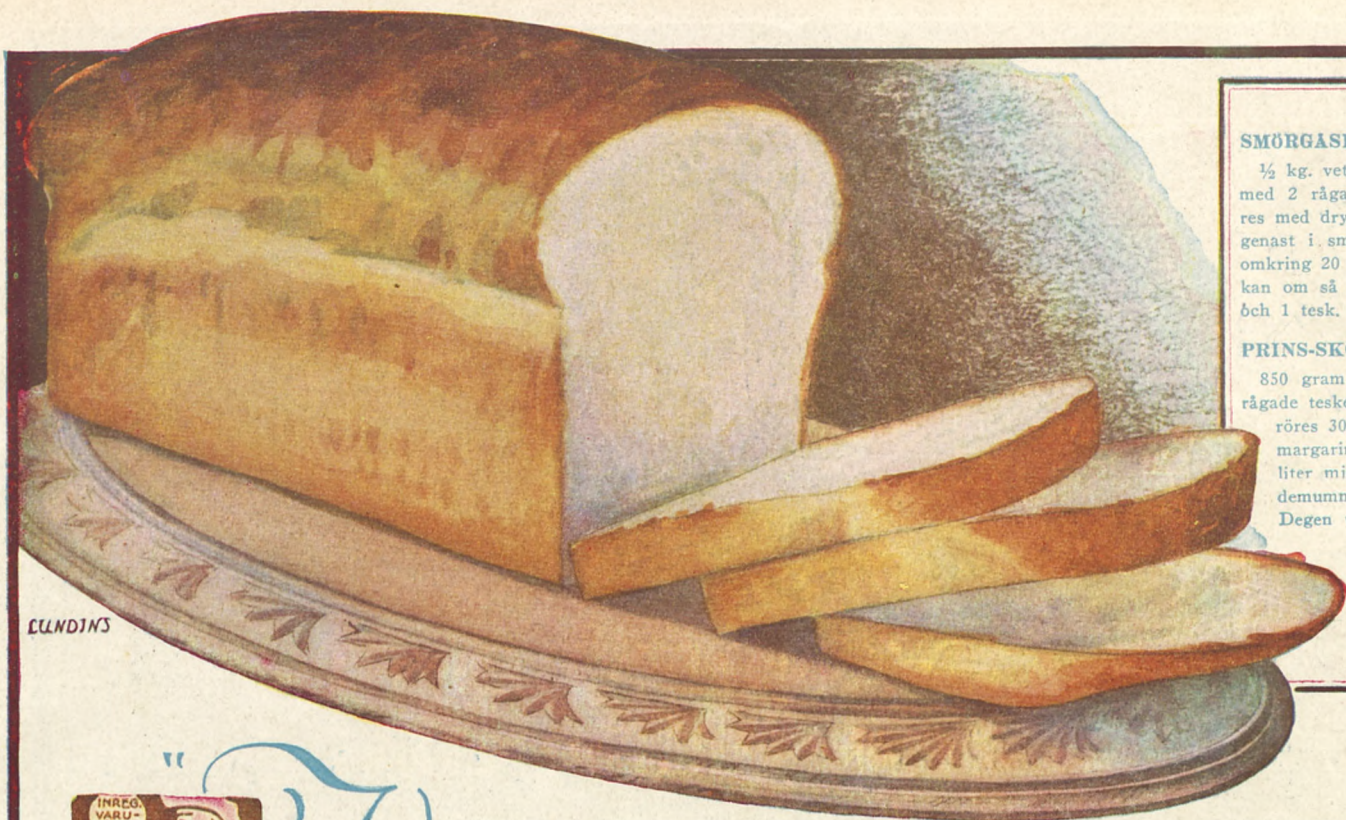
— Inte ens er trodde jag om att hålla med henne! sade Ragna Romell hänfullt förebrående en stund senare, innan de ännu fått sin hopplöst försenade lunch.

Fanny Berg satt just och tänkte på att den skulle kosta 35 kr., ty så mycket skulle hon fått för intervjuen hon kommit för sent till. Dock — hennes ansikte lyste — av den gamla kvinno-drömmen. Men det var en ädlare, en mera självisk än den Ragna trodde.

— Att hjälpa, att skydda, att älska, — glansen över de kära tokiga människorna, deras gripande lilla storhet — om det än var aldrig så sentimentalt.

— Ja, ser ni, jag tror jag är oförbrännelig jag med! sade hon glatt.

Anna Lenah Elgström

SMÖRGASBRÖD I FORM.

½ kg. vetemjöl, som förut väl blandats med 2 rågade tesk. jästmjöl, sammanröres med drygt ½ liter mjölk och gräddas genast i smord och bröad form. Atgår omkring 20 min. För höjande av smaken, kan om så önskas, tillsättas ½ tesk. salt och 1 tesk. socker.

PRINS-SKORPOR.

850 gram vetemjöl blandas väl med 3 rågade teskedar jästmjöl. Sedan sammanröres 300 gram smält smör eller växtmargarin, 200 gram strösocker, 3 deciliter mjölk, 1 ägg och 18 stötta kardenummor, varefter mjölet inarbetas. Degen utbakas till små runda bollar, som genast gräddas. Skäres medan de ännu äro varma och torkas i ugn.

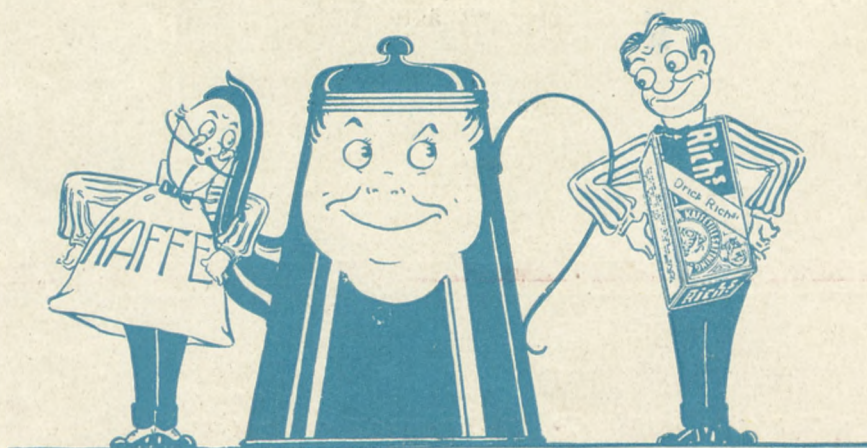
ELLUNDINS

Tdun

Vackert bröd får man med hjälp av
H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
 ÖREBRO KEM. TEKN. FABRIK GRUNDAD 1855

Ett lyckligt val — Kaffe med Richs.

Önskar Ni det bästa, använd då ingen annan kaffetillsättning än Richs — sedan 1835 den bästa existerande kaffetillsättningen. — Avvisa energiskt andra fabrikat.

Smakförbättrande. — Hälsosamt. — Ekonomiskt.

Förordas av läkare.

RICHS Kaffetillsättning
 i paket å 1/16 kg. Kr. 0:13
 „ å 1/8 „ „ 0:25

RICHS Mocka kaffetillsättning
 i paket å 1/20 kg. Kr. 0:13
 „ å 1/10 „ „ 0:25

RICHS Mocka kaffetillsättning giver
 en särskilt mild men ändå kraftig arom.

A.-B. ALFRED BENZON & Co

MALMÖ - STOCKHOLM - GÖTEBORG

”FAVORIT”

VANDENBERGHS
SMÖRBLANDADE
MARGARIN

*Bordets förnämsta
delikatess.*

Alltid nykärnat.

FAVORIT